

MINISTERRAAD VAN HET KONINKRIJK

Ex.nr.29

Nr.4597

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 17 januari 1969 in de
Trêveszaal aangevangen 's middags om half drie

Aanwezig: vice-minister-president Witteveen (voorzitter)
en de ministers Bakker, Beernink, De Block,
Klompé, Lardinois, Luns, Polak, Roolvink,
Schut, Udink en Veringa alsmede de gevol-
machtigde ministers Jonckheer en Lim A Po
(Afwezig zijn minister-president De Jong en
minister Den Toom)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Van Es en Keyzer

Secretaris: drs.J.Middelburg
Notularis : mr.J.P.M.H.Merckelbach

1. Notulen van de vergadering van 20 december 1968

Ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

a. Bezoek van minister Bakker aan Suriname

Minister Bakker deelt ter vergadering een
kort verslag van de besprekingen rond die hij met
de Surinaamse regering 8, 9 en 13 januari heeft gehouden.
Spreker wijst erop dat 1969 het derde jaar is van het in
1967 gestarte vijfjarenplan, waarvoor in totaal f.240 mln
Nederlandse guldens oftewel 120 mln Surinaamse guldens
beschikbaar zijn gesteld. Aangezien bij de uitwerking van

de ingediende ...

moeilijkheden zijn gekomen, omdat de kostprijs veel hoger ligt dan de dagprijsvergoeding. Men dient hierbij te bedenken dat Suriname nog geen ziekenfondsverzekering kent. De Surinaamse regering verwacht dit jaar nog een wet op de ziekenfondsen bij de staten in te dienen.

Minister Klompé vraagt of de Hindoegemeenschap in Suriname ook over bijzondere scholen beschikt. Minister Bakker herinnert eraan dat Nederland zich op het standpunt heeft gesteld dat de Surinaamse regering zelf voor het gewoon lager onderwijs dient te zorgen en dat Nederland binnen het kader van het vijfjarenplan zal trachten enige hulp te geven voor het bijzonder lager onderwijs en voor bijzondere vormen van onderwijs. Minister Lim A Po deelt mede dat de Hindoegemeenschap over twee scholen beschikt die uit de landsbegroting worden gefinancierd.

Minister Jonckheer zou gaarne een gesprek met minister Bakker hebben over soortgelijke problemen van de Nederlandse Antillen.

De voorzitter neemt aan dat nog de mogelijkheid bestaat op het verslag van de besprekingen van minister Bakker terug te komen, wanneer men meer gelegenheid heeft gehad dit te bestuderen.

3. Buitenlands beleid

a. Bezoek van minister Luns aan Tunesië, Libië en Senegal

Minister Luns brengt verslag uit over zijn tiendaagse reis naar Tunesië, Libië en Senegal. Tunesië is door de mislukking van de oogst in de laatste twee jaar in financieel-economische moeilijkheden gekomen. De Tunesische regering staat dichtbij de opvattingen van het westen. Zij toont veel begrip voor de situatie van Israël en zij boycot de organisatie van Afrikaanse staten, omdat deze kritiek heeft uitgeoefend op de uitlatingen die president Bourguiba over de situatie in het Midden-Oosten heeft gedaan. De Tunesische president toonde zich bezorgd over de anti-Amerikaanse acties in vele westerse landen, waarbij vooral de Amerikaanse Vietnam-politiek het moet ontgelden. President Bourguiba vertelde dat hij aan president Ho Tsji Min van Noord-Vietnam had laten weten dat, indien de Amerikanen hun troepen uit Zuid-Vietnam terugtrekken, communistisch China in feite de overwinnaar zal zijn en zeker nieuwe conflicten in andere Aziatische landen, bijvoorbeeld

Thailand ...

Thailand, zal organiseren. President Bourguiba hoopte dat de Verenigde Staten Zuid-Vietnam in ieder geval niet zonder voldoende garanties omtrent het voortbestaan van dat land zouden verlaten. Bij de bespreking van de kwestie-Biafra achtte president Bourguiba een interventie van de Westeuropese landen en de Verenigde Staten wel gewenst, maar vrijwel onmogelijk, omdat praktisch alle Afrikaanse staten van oordeel zijn dat de OAS in dit conflict moet bemiddelen. Over de humanitaire hulp aan Biafra werd in alle drie de landen die spreker heeft bezocht met veel waardering gesproken. De Tunesische regering rekent op een spoedig akkoord tussen de EEG en de MAGREB-landen. Spreker heeft erop gewezen dat ook de relatie tussen de EEG en Israël voor het bereiken van een akkoord tussen de EEG en de MAGREB-landen een belangrijke rol speelt.

In Libië heeft spreker opgemerkt dat ondanks de grote rijkdom als gevolg van de oliewinning de ontwikkeling en de infrastructuur nog op een laag peil staan. Het inkomen per hoofd dat in 1959 slechts \$40 bedroeg, is thans gestegen tot \$5000. Koning Idris heeft onlangs bij wet bepaald dat 70% van de inkomsten uit de oliewinning voor de ontwikkeling van het land moet worden besteed. De moeilijkheid is dat Libië een groot tekort heeft aan deskundige mankracht, vooral in de middenkaders. Spreker heeft bij de regering van Libië een zekere vrees voor Egypte kunnen constateren. Naar buiten stelt de Libische regering zich echter steeds pro-Arabisch op, hetgeen ondermeer het formuleren van een gemeenschappelijk communiqué niet gemakkelijk maakte. De premier van Libië wilde in dit communiqué opgenomen zien dat beide landen geen veroveringen erkennen die niet binnen het kader van het charter van de Verenigde Naties passen. Spreker heeft toen gewezen op de bezettingen van Tibet, Goa en Tsjechoslowakije, waarna in het communiqué is vermeld dat beide regeringen van oordeel zijn dat de VR-resolutie van november 1967 moet worden uitgevoerd. Bij de bespreking van de kwestie-Biafra stelde de Libische regering zich op het standpunt dat in elk geval moet worden voorkomen dat in Afrika nog meer zelfstandige staten ontstaan. De Libische regering heeft om technische bijstand van Nederland gevraagd. Spreker is ervan overtuigd dat Libië eventuele hulp zeker zal betalen.

In Senegal is spreker onder de indruk gekomen van de wijze waarop de Fransen dit land tot ontwikkeling hebben gebracht. De regering van Senegal die op zeer bekwame wijze door president Senghor wordt geleid, heeft op nauwe samenwerking met en directe steun van Nederland aangedrongen. Spreker heeft erop gewezen dat de Nederlandse hulp vooral via de EEG wordt verleend, maar

hij heeft toegezegd ...

hij heeft toegezegd te zullen onderzoeken of met Senegal een kaderverdrag kan worden gesloten naar voorbeeld van het tussen België en Senegal reeds bestaande kaderverdrag. Bij de bespreking van de verlenging van het Yaounde-verdrag heeft spreker erop gewezen dat ook de belangen van Suriname en de Nederlandse Antillen hierbij een rol spelen en dat de onderhandelingen nog niet worden geopend, omdat Frankrijk zich tegen het woordvoederschap van de Europese Commissie verzet. Ten aanzien van Biafra nam de Senegalese regering ongeveer hetzelfde standpunt in als de regering van Libië. In het communiqué is vermeld dat beide landen een staakt-het-vuren thans essentieel achten. Spreker antwoordt op een vraag van minister Lardinois dat in tegenstelling tot Tunesië de voedselsituatie in Libië slecht is. In Senegal is spreker gevraagd of de EEG bereid zou zijn uit de melk- en boteroverschotten schenkingen aan Senegal te doen. Spreker heeft geadviseerd een verzoek tot de Europese Commissie te richten.

3 b. België

Minister Luns maakt zich zorgen over de ontwikkelingen in België. Door de weigering van de liberalen over een nieuwe grondwet te debatteren kan het parlement, gezien het feit dat voor een dergelijk debat een quorum van 2/3 vereist is, de regeringsvoorstellen niet in behandeling nemen. In het Franse blad Le Monde is de vraag gesteld of het democratische bewind in België voor enige tijd niet beter kan worden vervangen door een bewind van sterke mannen.

3 c. Het grensconflict tussen Venezuela en Guyana

Minister Luns antwoordt op een vraag van minister Polak dat Venezuela zijn aanspraken op 1/3 van het grondgebied van Guyana nog niet heeft laten vallen. Als deze aanspraken ooit worden gehonoreerd, zou dit wel het einde van de staat Guyana kunnen betekenen.

3 d. Cubaanse ...